

NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT (NVE)

Postboks 5091 Majorstua

0301 OSLO

Deres referanse:

202224776-2Dato: **29.08.2024**Saksnr.: **2024/62419**Dok.nr.: **9**

Saksbehandler:

Linda Julshamn

Hjelmeland kommune - høyring av konsesjonssøknad frå Bøen Kraft AS om bygging av Bøen III kraftverk og regulering av Kaldavatnet - uttalelse

Rogaland fylkeskommune viser til deres brev datert 22.05.24, som gjelder søknad om konsesjon for bygging av Bøen III kraftverk og regulering av Kaldavatnet. Høringsfristen er satt til 03.07.24 og utvidet til 30.08.24. Fylkesdirektøren har vurdert saken som sektormyndighet innenfor kulturmiljøvern, regional friluftslivsmyndighet og vannregionmyndighet.

Vi ber om at dette brevet erstatter vårt brev datert 27.08.24, som ble sendt ved en feiltagelse.

Kulturmiljø

Deler av anleggs- og tiltaksbeltet og høyspenttraseen (jf. sort og rød stiptet linjer i situasjonsplanen datert 23.11.20) ligger innenfor en kulturminnelokalitet ID 44474 som kan være fra førreformatorisk tid. Lokaliteten strekker seg over veien og består av en stølsvoll med hustufter og innhegninger. Vi gjør oppmerksom på at lokaliteten har en annen avgrensning i den nasjonale kulturminnedatabasen Askeladden enn det som kommer frem i Bøens Kraft AS sin søknad (situasjonsplanen), jf. fig 1.

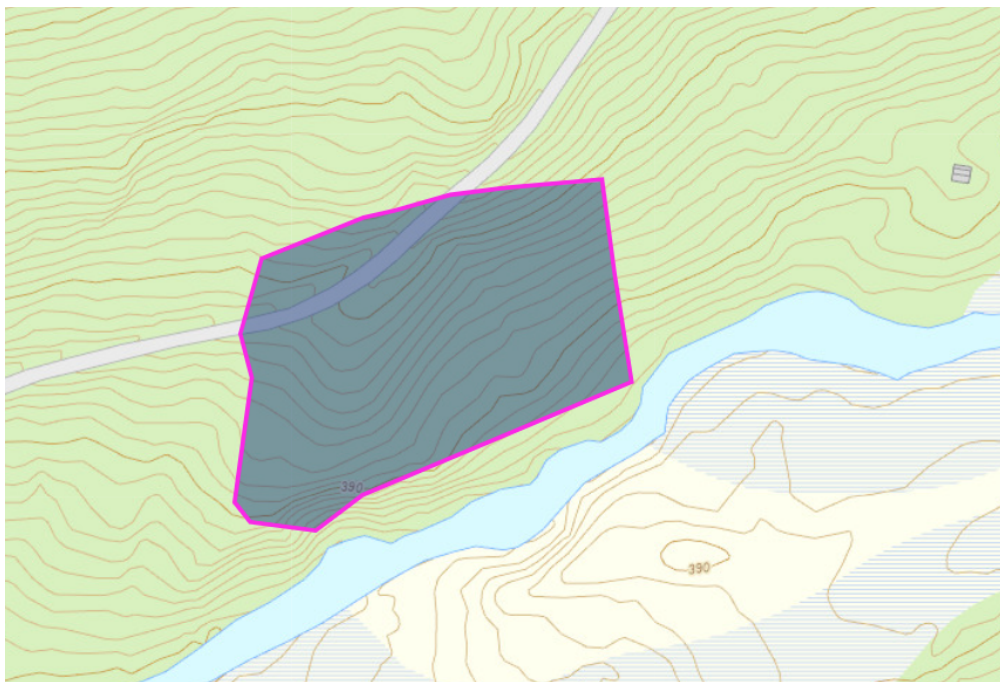

Fig. 1 Kart fra Askeladden som viser kulturminnelokaliteten ID 44474

Kulturminnelokaliteten er i *detaljreguleringsplan Bønardalen hyttefelt, gnr. 104, bnr. 5 m.fl., Årdal, R157*, vedtatt i 2019, regulert til LNFR - vern av kulturminner og kulturmiljø, med bestemmelser § 5.4.

Bestemmelsene til § 5.4 setter følgende krav:

«Innenfor LNFR – underformål kulturminner finns det ein stølsvoll med hustuffer og innhegningar id. 44474, som kan vere frå førreformatorisk tid. Det er ikkje tillate å setje i gong tiltak som kan skade, øydeleggje, endre eller utilbørlig skjemme kulturminnet, eller gjere noko form for fysiske inngrep i området. Eventuelle tiltak innanfor området må på førehand avklarast med kulturminnemyndighetene. Vanleg drift og vedlikehald av eksisterande veg kan utførast, og straumkablør til hyttefeltet kan leggjast i vegtraseen. Vanleg hogst i omsynsona kan foretas, men skogsdrift med tunge maskiner som kan skade/ødlegge/endre/skjemme kulturminnet er ikkje tillate.»

Vi kan ikke se at det går frem av søknaden hva bredden på grøfta til høyspentkabelen vil bli og om det skal gjennomføres inngrep i grunnen innenfor anleggs- og tiltaksområdet, jf. situasjonsplanen. Det er derfor vanskelig å avgjøre hvilke konsekvenser disse tiltakene vil få på kulturminnelokaliteten ID 44474.

Ut fra mottatt situasjonsplan datert 23.22.20 ligger høyspentkabelen innenfor formålet annen veigrunn i gjeldende reguleringsplan, mens anleggs- og tiltaksbeltet omfatter også formålet LNFR – vern av kulturminner og kulturmiljø.

Dersom det skal gjennomføres inngrep i grunnen innenfor kulturminnelokaliteten og formålet LNFR - vern av kulturminner og kulturmiljø i gjeldende reguleringsplan for området må dette avklares med Rogaland fylkeskommune, seksjon for kulturarv. I så fall vil det bli behov for en arkeologisk registrering, og ved en eventuell påvisning av

automatisk freda kulturminner forutsetter gjennomføring av tiltakene/inngrepene en særskilt tillatelse etter kulturminneloven § 8 første ledd av Rogaland fylkeskommune.

Vi forutsetter at NVE setter krav i vilkårene til en eventuell tillatelse at tiltak innenfor kulturminnelokaliteten ID 44474 skal avklares med Rogaland fylkeskommune, seksjon for kulturarv, jf. kulturminneloven § 3, § 8 og § 9.

Friluftsliv

Tiltaksområdet ligger i et regionalt viktig friluftslivsområde/utfartsområde; Tofjell – Kaldavatnet, og er registrert i Miljødirektoratets Naturbase med ID FK00016141. Det er per i dag et område som er uberørt eller ubetydelig berørt av menneskelige inngrep (INON). Det har ganske stor brukerfrekvens både lokalt og i noen grad også i videre regional og nasjonal sammenheng. Det er merket tursti rundt Kaldavatnet. En utbygging som omsøkt vil innebære at området kan miste sitt preg av å være uberørt.

Vannmiljø

Det framgår av den miljørapporten som er vedlagt søknaden at utbyggingen vil ha negative virkninger for fisk i vassdraget, bl.a. ved at gyteareal for ørret blir vesentlig redusert. Dersom det blir gitt konsesjon til utbyggingen, må det etter vår vurdering settes vilkår om minstevannføring som reduserer de negative virkningene for fisk. Vi vil ellers påpeke at den aktuelle vannforekomsten (Bønaråna oppstrøms inntak Bønar I kraftverk – vannforekomst ID 033-219-R) per i dag har god økologisk tilstand og mål om at dette skal opprettholdes i gjeldende planperiode for regional vannforvaltningsplan. Vi legger til grunn at saken vurderes i forhold til vannforskriftens § 12.

Hilsen
Leif Håvard Lundø Vikshåland
fagleder

Linda Julshamn
spesialrådgiver

Kopi til:
HJELMELAND KOMMUNE

Dette dokumentet er godkjent elektronisk. Oppgi vårt saksnr. når du svarer på brevet.